Oğuz Tansel

Mutluluk Peşinde

Toplu Şiirler

Şiir
2. Basım

EVRENSEL
BASIM
YAYIN

EVRENSEL
BASIM YAYIN

Oğuz Tansel

MUTLULUK PEŞİNDE

Toplu Şiirler

Desenler: Nuri İyem, Metin Eloğlu

DOĞA BASIN YAYIN
Dağıtım Ticaret Limited Şirketi
Tarlabaşı Blv. Kamerhatun Mah. Alhatun Sk. No: 25 Beyoğlu / İstanbul
T: 0212 255 25 46 F: 0212 255 25 87
www.evrenselbasim.com - info@evrenselbasim.com

Evrensel Basım Yayın **288**
Mutluluk Peşinde: Oğuz Tansel

Desenler: **Nuri İyem-Metin Eloğlu**
Genel Kapak Tasarım: **Savaş Çekiç**
Kapak Uygulama: **Devrim Koçlan**

ISBN 978-605-5315-63-4
© Evrensel Basım Yayın **2005** - Sertifika No: **11015**

Birinci Basım **Aralık 2005** - İkinci Basım **Mayıs 2013** • İstanbul

Baskı: Ezgi Matbaacılık Tekstil Pors. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
Sanayi Cd. Altay Sok. No: 14 Yenibosna / İstanbul • Sertifika No: 12142
T: 0212 452 23 02 - www.ezgimatbaa.netl

MUTLULUK PEŞİNDE

Toplu Şiirler

ÜÇ KANATLI MASAL KUŞU

Adnan Binyazar

Bir kanadı halk, bir kanadı duygu, bir kanadı bilgelik, üç kanatlı bir masal kuşu gibi göçüp gitti demek ki Oğuz Tansel?.. Varlığı ile gövdesi de bu uyum içindeydi. Derinlere dalar, gövdesini alabildiğine saklamaya çalışır, kara gözlüklerinin ardında ışığı tükenmiş gözleriyle anlatırdı, anlatırdı… Herkesle öyle miydi bilemem, benim yanımda erincini duyumsatırcasına coşardı.

Yurtdışının gözü kör olsun! Türkiye'yi her düşündüğümde o bilge soluklu Oğuz Tansel de gelirdi gözlerimin önüne. Şimdi de geliyor, ama yokluğuyla, bir daha karşılaşma umudunu alıp götürmüş olarak… Her yıl, daha da azalmışlığınızı anlıyorsunuz. Bir de düş kırıklığınızı! On beş yıl önce bıraktıklarınızı o günkü gibi bulacağınızı sanıyorsunuz; ne garip, uzaklık, yaşlandırmıyor dostlarınızı; sonra değişmişliklerle, yokluklarla karşılaşıyorsunuz. Kızından babasının ölüm haberini alınca, Oğuz Tansel'in yokluğunu bu duygu yenilgisi içinde yaşadım.

Anlatılarındaki özgün arayış beğenisinden de etkilenerek "üç kanatlı bir masal kuşu"na benzettim Oğuz Tansel'i. Gerçekten öyledir; benzemezlikleriyle öne çıkmıştır, benzerlikleriyle değil. Halk bilgisiyle çağdaşlığı özümseyerek kendi bilgeliğini yaratmıştır. Özellikle şiirlerinde çok belirgindir bu. Yüreği o çimen yeşili halkçılıkla beslenirken, halkın gerçeklerini dile getirerek başlamıştır şiire. Yalnızca kendi halkımızın değil, öbür halkların sorunlarını da şiirine yansıtmıştır. Temelli olanla güncellik bağlantısını bu gerçeği vurgulayarak öne çıkarır. Yetiştiği yerlerdeki o olağanüstü doğa zenginliği şiirinin bezeği (beğenisi) olurken, o zenginlik içinde, çağdaşlığın dışına düşmüş insanın evrensel acısı onun yüreğini burkar. Şiirlerinde yapmak istediği, insanlığın, uygarlığın destanını yazmak olmuştur. Zaman zaman izlenimlerinden de anlaşıldığı gibi, yetiştiği kültürel ortam, masalların, söylencelerin, ağıtların yeşerdiği bir halklar bileşkesidir. Uzun soluklu şiirlere yönelmesinde bu birikimler de aranmalıdır.

Şiiri imge, gerçek ve ironi bütünleştirir. Oğuz Tansel bunu gerçekleştirmede anlatı geleneğinden ve doğa bilgisinden geniş ölçüde yararlanır. Ziya Osman Saba, Melih Cevdet Anday, Orhan Veli Kanık, Cahit Külebi gibi soy ozanları yorumladığını gösteren izler vardır şiirinde. Bu da, şiiri ana damarından yakalama yolunda gösterdiği emeğin sonucudur. İmge çabalarına düştüğünde doğada olanla yetinmesi, doğayı betimleyen ikilemelerden özellikle yararlanması ondaki şiirsel coşkunun bir sonucu sayılmalıdır.

İşte, "üç kanatlı" bu "masal kuşu"nun bir kanadı halk bilgisinden renk almıştır. Halk, yaşayıp geride bıraktıklarına duygu yoğunluğuyla yaklaşır. Ağıtlardaki uzun havalar, söylencelerdeki abartı, masallardaki düşlemler bu duygu yoğunluğuyla yaratımsal değer kazanıyor. Oğuz Tansel'in masala yönelmesi, kendini

o duygu yoğunluğu içinde duyumsamasıyla açıklanabilir. Masal onun için anlatımsal bir beslenme kaynağı olmuştur. O ölçüde de, masal dili içinde bir duygu dili yaratarak, kendi masal düşlemini kurmuştur.

Bu "masal kuşu"nun kanatlarından biri de, çok eskilerden beslenip, anlatısal serüvene dönüşen bu duyguyla renklenir. Tansel masal anlatırken kendini anlatır gibidir. Onun masallarında, eskiyi duyumsadığınız oranda güncel olanın gerçeğini de yaşarsınız. Bu, düşlemlerinde de, anlatısal tutumunda da belirgindir. Masal, Tansel'in soluk aldığı bir anlatımsal dünyadır. İçtenliği, dürüstlüğü, erdemi, düşlerinde kurguladığı dünyayı orada bulur. Dikkat edilirse, kendi masalın etkisinde kalmaz da, masalı kendi dünyasına uydurmaya çalışır.

Gerçek bir Bektaşi gibi yaşayan Metin Eloğlu ile birlikte Bektaşi anlatılarına yönelmesi, Oğuz Tansel'in bilgelik boyutunu kavramamıza ortam hazırlar. Halk arasında yaygın olarak anlatılan Bektaşi nükteleri, Anadolu halkının bağnazlığa, mantıksızlığa, saçma sapan işlere başkaldırısıdır. Nükteler, genellikle inanca dayalı çelişkileri vurgular. Çelişkileri mantıkla, bilgelikle gösterir. Bektaşilik, Anadolu bilgeliğidir. Oğuz Tansel, "Satmadı özgürlüğü tok parasız/Patlardı haksıza, öfke yoldaşı/Kalamaz dargın, koşardı barışığa/Kuşlayamaz usunda küsü gayrı./Dostluğu çıkarsız insancıl sevecen/Boyalarda, şiirde güzellemeci" diye anlattığı arkadaşı Metin Eloğlu ile birlikte bu bilgeliğe sahip çıkmıştır.

Bektaşiliği, İslam'ı donmuş kalıplar içinde kabul ettirmeye çalışanlara karşı bir bilgi savaşı olarak yorumlamak gerekir. Savaştan uzak, kendilerini bilgi'yle var etmek isteyen kesimler, güçlerini kafalarından alırlar. Bu yönden Bektaşilik, Anadolu'ya düşünmeyi, erdemi, insancalığı getirmiş bir çağ akışıdır. Metin Eloğlu'nun tepkici şiiriyle Oğuz Tansel'in bilgici humoru ara-

sındaki bağlantı, onları Bektaşi nükteleri üzerinde çalışmaya yöneltmiş olmalıdır. Anlatısal serüven içinde gelişen Bektaşiliğin hoşgörüsü, Anadolu insanına özgü bilgi kaynaklarının temelidir. Şu çok iyi bilinmelidir: Bektaşiliğin kökeni Arap kültüründen değil, Anadolu kültüründen beslenir. Onun için, Oğuz Tansel'in ancak bu halk, duygu, bilgelik bileşkesi boylamında ele alınması gerektiğini bir kez daha vurgulamak yerinde olacaktır. Tansel, törenlerle beslenen bu bilgi postuna bir Bektaşi dedesi erdemiyle oturmuşur.

Bu yazı ilk olarak 1996 yılında Oğuz Tansel anısına hazırlanan *Üç Kanatlı Masal Kuşu* adlı kitapta (hazırlayan Metin Turan, Ürün Yayınları, 1996, Ankara) yayınlanmıştır.

SARIKIZ YOLUNDA

Oğuz Tansel

Düş mü gerçek mi pek ayırt edemiyorum. Ağrı Dağı'nda mı, Uludağ'da mı, İda Dağı'nda mı gördüm kesinleştiremiyorum. Ortalık günlük güneşlikti, dağın tepesine yakın bir düzlükte, orman ala sabah boyasına büründü. Ulu, görkemli bir çınar, gökyüzü katlarında bulutlarla sarmaş dolaştı. Bir köyü gölgeleyecek genişlikteki dalları, yaprakları arasında, türlü, boyalı kuşların ötüşmesi, çamları, gürgenleri ürpertip dağı kökünden sallıyordu.

Bu kındamlı görünümün büyüsü, beynimde korkulu, sevecen çiçeklenmeye durmak yolundaydı. Tanyeri ağarmaya başladı; varlıklar seçilir oldu. O anda, bir su çağıltısı kulaklarımı okşayıp içime döküldü. Uyanır gibi oldum. Çınarın altında, önce üç, sonra yedi, ardından kırk, daha sonra bin ışık gözesi yalbırdayıverdi. Çınarın çevresinde, altında büngüldeyen sular, tanyeri boyalarıyla yarışırcasına, binbir boya ışıklana ışıklana akıyor, kızıl bir göl oluyordu. Gözelerden aralıksız boyalı tomurcuklar

halkalanıp kındamlı bir oluşum, devingen bir değişim çınarı ateş içinde halay çeken periler dünyasına çevirmişti.

Bu ışıklı gölcüğün suyu her an değişiyordu. Kırmızının, mavinin, turuncunun açığı, koyusu sayılamayacak denli çoktu. Dağ köylülerinin anlattıklarına bakılırsa bengisu bu gözelerden biriymiş ya, her an yerleri, boyaları değiştiği için, ölümsüzlük suyunu bulup içmek olasızmış. Bir yaşam boyu, bengisuyu bulmayı kendine dert edinen nicelerinin umudu boşa çıkmış. Çünkü, yılın hangi ayında, günün hangi saatında bulunup içileceğini Güvercinler Ecesi söylememiş kimselere.

İğne atsan yere düşmez bir insan kalabalığı içinde kaldım. Göz göz bakışlar ortasından kırk güvercin havalandı, gökyüzünü bulutça dalgalandırdılar. Süzülüp ulu çınarın çevresinde yedi kez döndüler. Kanat seslerinin şıvşıvları ormanı üğreledi. Güvercinler ışık gölün kıyısına konup sıralandılar; hep birden silkelenip kırk tane, dünya güzeli kız oldular, dalıverdiler binbir boyalı suya. Arkaya kalanı, en alımlısı eceleriymiş. Bunlar, ışıklı suları köpürtüp çiçeklendirirken yitiğini arayan çoban çıkageldi oraya.

Bir ara gözlerimi dağın ışıklı doruklarında gezdirdim. Ak güvercinler sudan çıkıp çil yavrularınca dağıldılar; üçer, beşer dağın ışıklı doruklarına kondular. Binbir boyalı ışık içindeki dağ, eriye eriye küçüldü, yüzü top çiçeklerle kaplı bir göl oldu.

SAVRULMAYI BEKLEYEN HARMAN

Desenler: Nuri İyem

I

a d a m l a r

ADAMLAR

Adamlar; yolağzında çömelekalmış,
Alınları, elleri çizgi çizgi;
Zincirlenmiş gibi düşüncelerden
Kaygılar içinde yüzleri.

Yüreklerindeki ateşten habersiz,
Gözlerinde toprak özlemi,
Yıllar yılı çağlamış
Başı boş sularca elleri.

Adamlardan güneşi içinde bulan,
Dumandan sıyrılmış dağ gibi;
"Bize uyuşukluk yakışmaz" diye
Doğrulup gürleyiverdi.

"Yaşamak için geldik dünyaya,
Yaratabiliriz iyiyi, güzeli."
Günlük güneşlik kesildi yol
Kararlı gözleri.

GÖLGELER

I

Gölgeler serin, gölgeler tatlı yazın;
Gölgeler gümüş kanatlı baharda.
Gölgeler dağ, gölgeler ova
Gün döner, gölgeler düşer toprağa.

Gölgeler toprak kokar çizgi çizgi,
Sarar yürekleri içten içe.
Gölgeler kum, gölgeler karınca dizi dizi,
Yaşamak özlemi gözyaşı gölgelerde.

GÖLGELER

II

Gölgeler zehirli, gölgeler ağzı ballı,
Gölgeler deste deste kuyruk, yağlı kara,
Gölgeler gerçek, gölgeler yalan dolan,
Gün iner, gölgeler keser yolları.

Gölgeler karardıkça karardı sular,
Dağ oldu gölgesi Alakaz'ın.
Gölgeler altın havanda su döver,
Gölgeler yığılır güneşe karşı.

HARP ÇOCUĞU

Devran değişti çocuğum!
Son savaşta oldu bu kötü işler:
Kiminin göğsü kabardı, kudurdu;
Çoğunun gözü doldu.

Devran değişti çocuğum!
Baba, batan bir gemide öldü;
Bir esir kampında kardeşleri,
Anasını zaten bilmiyordu.

Devran değişti çocuğum!
Ekmek kokulu sevgi nerde?
Masal dünyamız bu mu?
İki gözü iki çeşme.

KAVAK AĞACI

İlk ışık saygıyla selamlar dallarını,
Başın ufuklar ötesinde güler.
Rüzgârların dilinden yaprak yaprak anlarsın,
Üstünde sevgisi cıvıl cıvıl serçeler.

İnsanlara örnek duruşun,
Uzak diyarlardan selam getirir leylek,
Tavında toprak gibi gücün yeter yaza, kışa
Bizimkinden başka, aydın dünyan gerçek.

Yeryüzünün süsü, onuru
Işıl ışıl türkü söyler toprağa gölgen.
En temizi sevgilerin en arısı
Çalışanların hayatına yakın düşüncen.

Vücudun çelik gibi kavak ağacı
Seni kucaklamak gelir içimden.
Topraklarımda biriniz bin olsun,
Bütün iyi dilekler yürekten.

ÇOBAN İLE KIZI

-Geçen yıl ovada çobandım
Kara ekmek çürüttü özeğimi;
Bozkırın ateşi kavurdu,
Sesim neden çıkmaz bilmem!
Kışın ayazı vurdu beni.

-Babam, ağır hasta şaşırıp kaldık
Doktor açlıktan bulmuş dedi,
Yemeliymiş kuvvetli yemekler,
Ciğerleri yara olmuş,
Yokmuş hastanede yer.

Adam bir deri bir kemik harıl harıl
Toprak rengi yüzde yitmiş gözleri.
-Borçlarımı yazıver diyem
Unuturum kızım ola ki,
Oğlanım bir dönse askerden.

Yaklaşılır çobanlara ekmekle, tuzla
Gömleksiz çobanların kaderi.
-Bizi kime bıraktın baba.

AYAKLAR

Ayaklar toprakla yüz yüze,
Dalga dalga, özgürlüğün kökü, anası;
Ayaklar benzer susmuş denize.
İpini, kazığını yitirmiş dünya,
Geçse gökkuşağının altından;
Erinç yere inse, ayaklar gülse.
Bilir yolların sırrını ayaklar, yaprak yaprak
Dal dal çiçek, al kınalı;
Ayaklar, güzel, kaygılı yürek,
Yıldız yıldız ayaklar, yakın güneşe;
Bilinmez neden ölür gülerek.
Ayaklar yağmur, yağmurdaki tat,
Ayaklar kısaca hayat.

YÖRÜK KIZI

Çaresizlik, Göktepe'den yola vurmuş;
Korku gözlerinde gelir, yükü sırtında.
Saçları dağ, elleri kekik kokar;
Sakız satar, bulgurla, unla.

İki büklüm, yumula yumula yollarda;
Geç kalmış göçmen kuş misali.
Tavşan yüreklim, dualar boş,
Uzanmaz yere göklerin eli.

Yaylada aşk var ekmek yok.
Gözümde dağlar, aklımda Mayku.
Uuyy anam, bitip tükenmez çile
Korkarım, yol keser elin soysuzu.

Yörük kızı uyanık rüya görür:
"Kızlarpınarı"nın köpüklü suyu
Öpünce kanlı ayaklarını,
Akıp gider açlığı, yorgunluğu.

Esmerin elleri dermiş kök, kök,
-Bulgurla unla sakız var.
Dağlar, sabrınızı kırıverin,
Gürül gürül gücünüz çağlar.

ÇAKIL TAŞLARI

Işıl ışıl konuşur, kavaklar burda;
Salkım salkım gölgeler yatak, yorgan;
Mışıl mışıl koyunlar gibi uyuyan
Küme küme, dizi dizi çakıl taşları;
Yürekler acısı ortada kalışları.
Kirli seller törpüleyip yuvarlar;
Kışın soğuk soğuk sular,
Koparmış bir dağ yamacından.
Yazın güneş, kışın ayaz,
Rastgele değil yan yana gelişleri;
Yürekler acısı ortada kalışları.

Uzanmış kollarla ayak ayak,
Bak, doya doya, kara toprağa,
Göklerden ırak, gözlerden ırak.

II

saat on bir

SAAT ON BİR

Gece safalarınca yumulurum içime:
Başlar masal dünyalarının yolculuğu.
Ağaçların menevşe gölgesi pırıl pırıl
Bu saatte unuttum kötülükleri.
Umut yıldızları konar dizime.

Yaratılmış dünyaların en güzeli
Dirlik, düzenlik rüzgârları eser.
Aşk ve emekle yuğrulmuş harcı,
İnsanlar arınmış günahlarından
Arılar gibi çalışkan, biliyorlar sevmeyi.

Her varlıkla konuşabilirim bu anda,
Getirilir o büyüyle emrin yerine
İnsanlar limon çiçeği kokar burcu burcu,
Seven ve yaratan kişilere selam
Yitirmez ateşini dudaklarım bir daha.

MAYKU

Aylardan kiraz ayı
Gözlerime uyku girmez oldu.
Karanlıkların ürpermesi dolar içime
Yüreğime ateş düştü Mayku.

İğde dallarından altınlar yağar
Testisi omuzunda, belinde eli
Kırlangıçların sevinci eteklerinde
Sevince dağlar dillenmeli.

Burda taş olmuş gelinler kızlar
"Ayrılık var bir yandan"dudaklarında
Salla saçlarını öldür beni
Aklımı bıraktım sulara

Bahar sabahlarının tatlı yağmuru
Sendedir mânaların en güzeli
Ay akşamladı gözlerinde.

AYRILIK

Bir tren düdük çalarak gitti,
Bıçak bıçak poyraz esti dostlarım.
Ezildikçe ezen bir dağ içimde,
Güz sonu bahçesine döndü dört yanım
Salkım salkım, yumak yumak düşünce.

Salkım söğütlerin düşüncesi bende,
Acısı yüreğimde ayrı olmanın
Başımda kavak yelleri eser esmeye
"Saat on bir veya yarım"
Salkım salkım anı, yumak yumak düşünce.

Bilinmez bir yolculuğa çıkmalıyım
Kömür gözlü esmerim, karanfil saçlım;
Sen bir yana, dünya bir yana.
Yeni türküler söyleyecek dudaklar,
Dünya, kötü oldu bir defa daha.

Işıktan dolu dolu, bağlı gözlerim
Devrilmiş ağaç, kavrulmuş yaprak misali.
Bıçak bıçak poyraz eser dostlarım,
Elinden alınmış değneği,
Kalakaldım.

SALKIM SÖĞÜT

Ayrılıktan eğlim eğlim dalların,
Düşüncelere dalmışsın kapkara.
Başın yerde, gözlerini mi yitirdin?
Gölgen toprağa uzanmış, düşüncelerin suya.

Toprak adamına benzer duruşun,
Ağacım, bana da ver sabrından.
Yapraklarında taze ay ışığı,
Bezgin değilsin yaşamaktan.

İyi insanların düşünü azma.
İçli türküler söyleyerek geceleri.
Bu yoldan hırlı geçer, hırsız geçer,
Yalnız, can dayanmaz ayrılığa.

Büklüm büklüm dalların "dönen yerleri"
Tel tel nakış, kimseye deme.
İnsanın insan elinden çektiği,
Ağacım, dert oturdu yüreğime.

Beni, dalların bir hoş eder,
Bir sevgili yakınlığı sarar içimi.
Esmerim, boşver de gel,
Ekmek, su gibi özledim seni.

KARA YAZI

Yüreğimin ateşinde eridi mesafeler
Dalga dalga dağlardan birinde,
İç içe denizler seyrettim yeşilden
İçimde yılların eskitemediği cevher
"Ne karaymış alnımızın yazısı"
Bir ateş nehri geçer içimden.

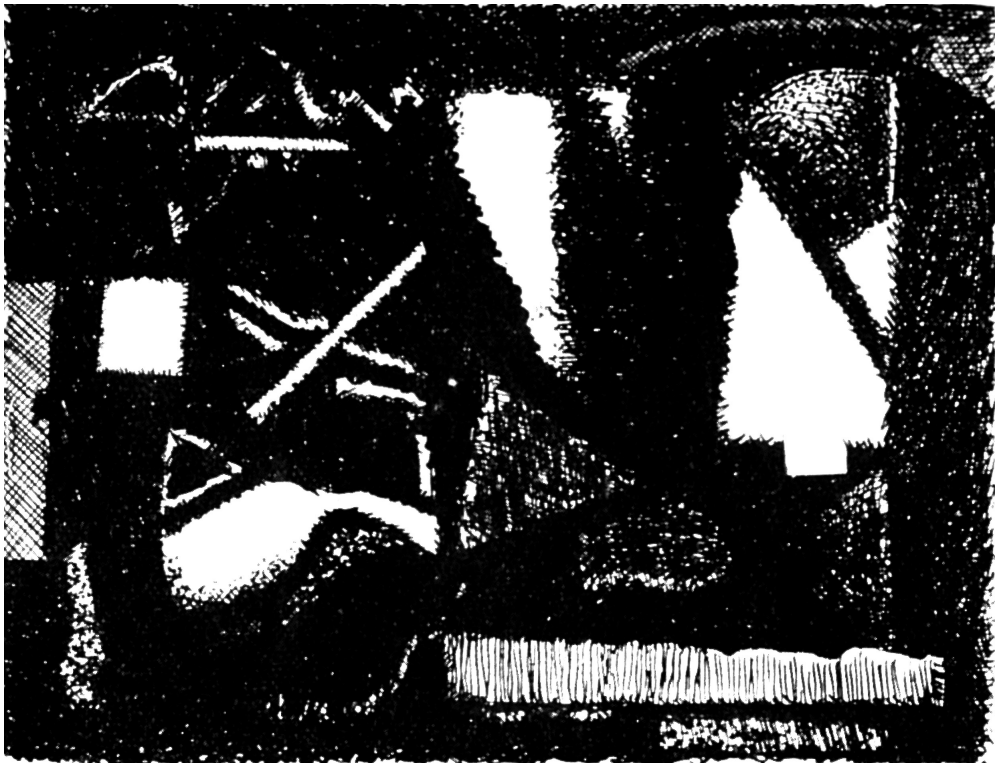
Bu mayada ayrılık ateşi çağlar boyu
Kerem'den, Aslı'dan süzülüp gelir.
Dünyayı doldurmuş tadı, acısı
Ateşten yazılmış yazım
"Meleşmiyor koyun ile kuzusu"
Milyonların özlemi sesimde.

Umutsuzluk duvarlarımı döven deniz
Serseri martıların yüzdüğü
Güneş, aynalar yapar rüzgâr elinde
Kıvıl kıvıl sular çağla yeşili
"Nerde benim çiçek kokan dağlarım"
Dünya yok oldu gözlerimde.

Bu dünyanın terazisi düzelir
Kara yazılar ak olur bir gün
Karanfil saçlım, başka mayalar söyle
Zengin, kara gözlerinde güler hayat
Pırıl pırıl günler, insanlar el ele.

III

yollar

YOLLAR

Nice yıllar geçmiş aklı karalı;
Erkekçe adım ister yıldız tarlası,
Az gitmişler, uz gitmişler yol, yol;
Dere tepe düz gitmişler dağ, dağ;
Yolun başındayız hâlâ,
Koyulun yollara, yollara.
Başımız dönmekten sarhoş;
Yolumuz cam gibi yokuş;
Gelmişiz bir kez oyuna.
Yazgımız yolların yazgısı;
Yollar ateş, yollar ayna,
Düzülün yollara, yollara.

CADDE

Dolup taşar gündüzleri,
Özgürlüğü gürül gürül,
Kaygıları omuz omuz, damar damar

Bellidir baharı, güzü
Mevsimler üstünde gezip tozar.
Dili yok, gözü var,
Konuşur her sözü.

Ayak ayak, adım adım
Ölü caddelerin sonsuzluğu,
Korkuyla ürperen pencerelerde
Bekler özlenenin yokluğu.

Caddelerin derdi, insanların işi,
Geceleri uyur boşluğunda.
Yıldız yıldız insanların düşü,
Sabaha doğar umutla.

SEL DEĞİRMENİ

Buğday, su özlemi çökertti damı;
Gün vurur, dağ yürür.
Güneş dolu arkta çatlaklar derin derin
Ölen değirmenciyi düşünür.

Ötekiler, güldür güldür on iki ay
Taze un kokusundan sarhoş.
Yüklerini tutup kansızlar
Gözlere kül doldurmuş.

Bozuk değirmen döner bir gün,
Suyunu bulacak er ister.
Yaban değirmenleri var
Emek öğütür, karga besler.

Köpük köpük akacak kan
Boz bulanık sel gelende.
Güneşi düşüne düşüne
Eller orman orman yüksele.

YOL

I
Bu, yağmurun, güneşin asfaltı;
Patron görmeden dayan, Bayram,
Ateşi altın diye avuçlatırlar sonra
Motora su koy, Soğukkuyu'dan.

Ova, ilk sıcaklığının genişliğinde;
Temmuz öğlesi, gök yitirmiş maviliğini.
Motor gürültüsünden ürkmüş de toprak
Direk direk şeytan minareleri.

Yok olmuş baharda başlayan hayat;
Gök erir, ateş yağar öylesine.
Yüzler, kavruk ekinlerden sarı
Bitkin dev gibi soluyordu makine.

YOL

II
Bu ateş denizinin tozlu çilesi;
APA görününce kalır geride.
İnsan kılığından çıkmış yolcuların
Serin bir özgenlik dolar gözlerine.

MAVİBOĞAZ'da dilekler mavileşir;
Dikbaşlı dağlar Esmer güzeli.
İçli bir uzun havadır Çarşamba
Doğa ortasında insanlar dertli.

Yollar, gönlümün yaylasından geçer;
Ben bu dağda, sen o denizde.
Yol ölümlü, yolcular ağlamaklı
Uzanır dağlara özgür düşünce.

GÜNLER

Aklı karalı günler birbirinin aynı,
Bozulmaz eşitlik toprak gibi cömert
Günler ekmek kokar, günler emek,
Denizler biteviye; yok ayrı gayrı.

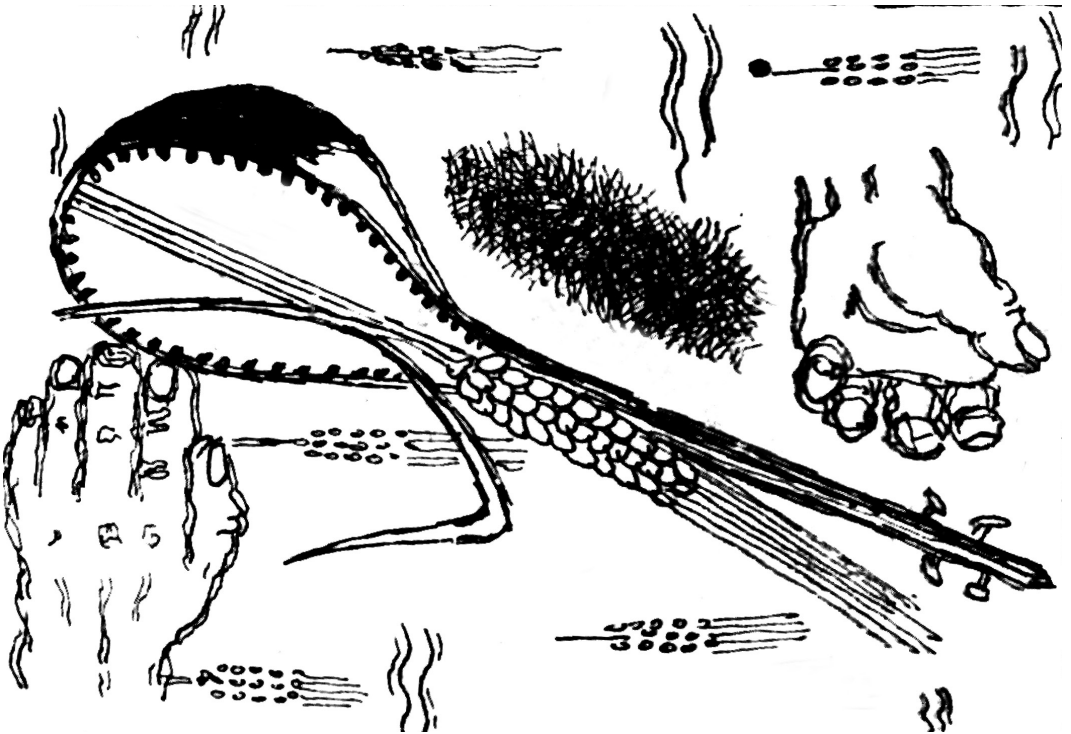
Yıldızlar güzel parıldar karanlıkta,
Günler var, konuşan konuşana;
Yürekler kaygıdan çatlayacak,
Bıçak açmaz ağızları, kokmuş dünya.

Günler, kalbur kalbur dallarda ışık,
Yağmur bardaktan boşanırcasına.
Güneş gibi emilmeli kardaşlık.
Otlar, kuşlar misali yaşama.

Gerçek çığ gibi önümüzde,
Değişmez yasa, mevsimler sırayla.
Canımız kurban bu yurda;
Mutlu günler doğdu doğacak.

IV

uyanış

TUTSAĞIN TÜRKÜSÜ

Ne korkunçtur hatırlamak uçuşunu,
Gönlünce uçan bir kuşun.
Anlamı bu mu insan oluşun?

Ayak izi, dil yankısı kirletmemiş bir dağ başına,
Bir tanrı gibi göçmek murat taşına
İçimdeki dağları birbirine vurmak;
Kalbsiz bir tanrı gibi şöyle kenarda durmak;
Özlenip aranmamak, aranıp bulunmamak.

MASAL DÜNYASI

O masaldaki güvercinler mi
Böyle hür dolaşan bu göklerde,
Yıkanırlar maviliklerde;
Bir kral kızı kimi,
Kimi şehzade sevgilisi,
Hatıralar gibi uçtular kanat, kanat…

Bir halk türküsünde kaybederim kendimi
Bir masal dünyasında yaşar,
Bir halk türküsünde bulurum seni.

İĞDE AĞACI

Her sabah yürekten selamladığım,
Baharda süslü, kışın çırçıplak,
Ana, kardeş gibi düşünürüm, sevgili
Bir halin var pek dokunur içime;
Ne kaygısız deyip imreniyorum sana,
Yerini beğenmiyorum bizim bahçede;
İçimde sanki beraber yaşıyoruz.
Sarı çiçeklerin erken tomurur;
Herhalde hapislerle komşusun;
Yapraklarına özlem türküleri dokunmuş;
Dalların yıldızlarla konuşur;
Köklerin bilinmez düşlerde.
Neden bizimle konuş muyorsun?
O canlı, dipdiri duruşunla,
Hep onu düşündürüyorsun,
Görmüşlüğün var mı iğde ağacı?
Özgür yaşamayı biliyor musun?

UYANIŞ

Ana duygularla kabarmış toprak;
Yaprak yaprak var olmanın sevinci.
Badem çiçeklerinin kokusunda
Uyanıyor kuşlar tomurcuklarla.

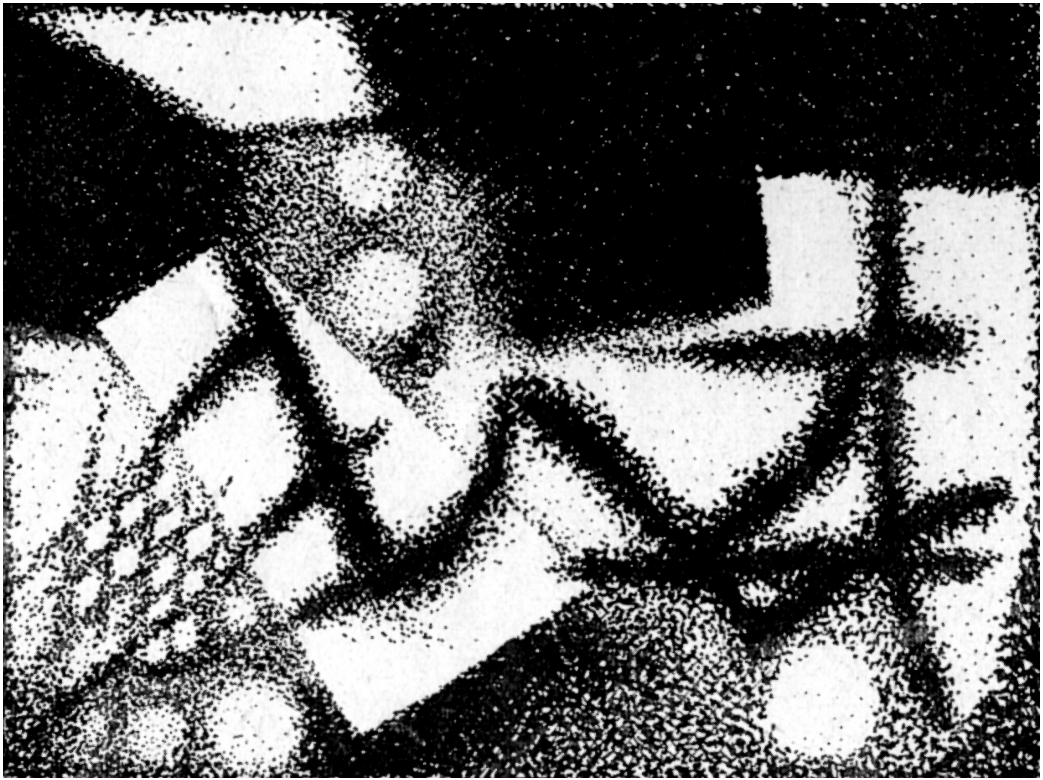
Yaşamak özlemi havada gülen
Yaprak yaprak var olmanın sevinci;
Özsuyu görüyorum dallarda.
Doğa mest olmuş hazdan.

Ürpermeler, titremeler renklerde parıldayan
Seven bir ana gökyüzü.
Var olmanın sevinci yaprak yaprak
Erimek bu renk denizinde.

Her şey kendini yaratmada,
Umut yeşil yeşil gülüyor tende.
Bütün düşüncelerim tatlı
Kucaklayabilmek bütün insanları.

V

dünya hali

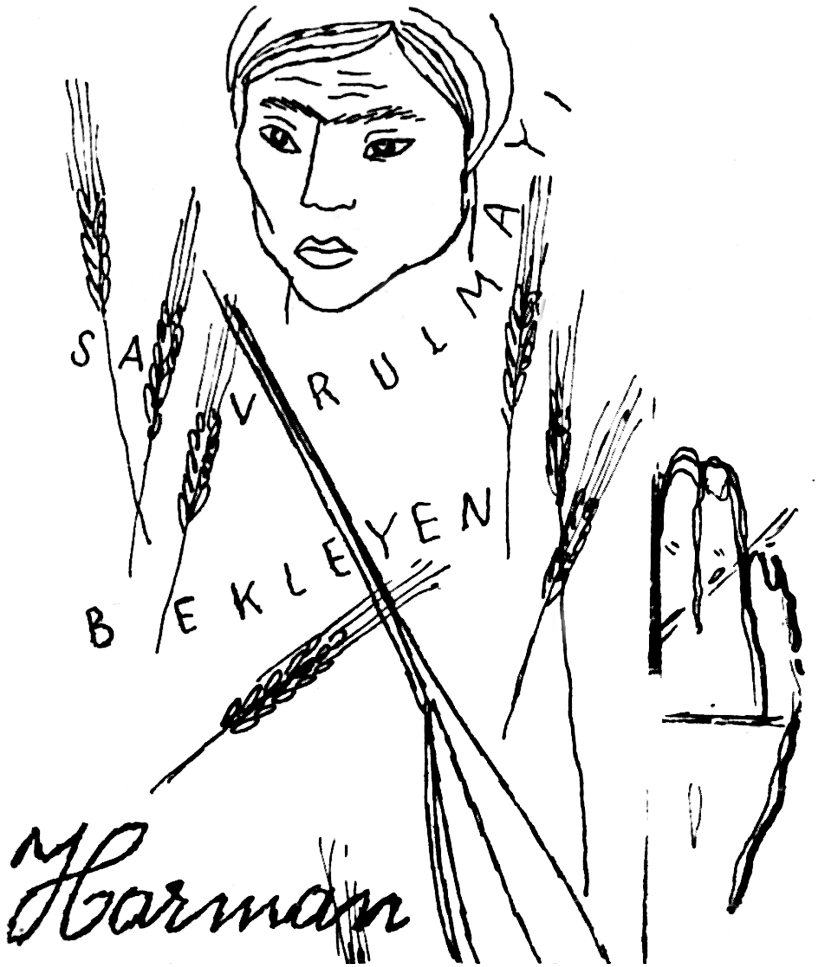
DÜNYA HALİ

Çarşılarda döner dolap,
Dağların ardı görünür.
Gurbet türküsü tutturmuş bacalar,
Suların altı görünmez.
Dağ övünür, taş uğunur
Ölür insanlar yok yere.

Çakmak çakmak gözler yolda,
Sessizlik göllenir, göllenir.
Yüzlerde donmuş düşünce
Umut kapısı aralık maviden,
Liman arar dertli gemi,
Saçlar yoluna süpürge.

Ağam, yum gözünü, aç gözünü;
Paris-Roma
Sarımsak kabukları gümüş,
Washington-Londra
Soğan kabukları altın;
Gördün gözlerinle.

Kargalar bulut bulut döner,
Duymaz ışıklı ellerin türküsünü.
Serçeler küme, küme,
Yeryüzüyle haşır neşir.
Dünya hali neylersin kardaş,
İşte böyle.

SAVURULMAYI
BEKLEYEN
Harman

SAVRULMAYI BEKLEYEN HARMAN

Orak mevsiminin tadı ellerde.
Aldı kış örtüsünü yüzüne kırlar.
Harman, bekliyor savrulmayı,
Yönet esmeli bu deli rüzgâr.

Sevgiler taze buğday kokar,
Yaba ellerde, gözler rüyalı,
Kara gözlü, kara saçlı gönülde
Bekliyor harman savrulmayı, bağ bozulmayı.

Kumlara saplanmış başsız sürüler
Öküzler habersiz saptan samandan.
Er geç bu rüzgâr uslu eser
Çökmeden dağlara kör duman.

ORTAKLAR

Ortaklar yer üstünde hazine buldu
Soydukları soğanların kabukları,
Masallarca altın oldu.

Görünmez yerlerde kucaklaşıp
Suretâ haktan görünürler
Sürü, ayıramaz çobanı, kurdu.

Eğri büğrü gidip ararlar hiza,
Ağızlarında buluşmaz yedikleri
Kimi yola, kimi bele durdu.

Kanımıza ortaklar girdi
Ortaktırlar inekteki boynuza
Ortaklar can evimizden vurdu.

CANIM DÜNYA

Şehir, şehirdir, köy, köy;
Adamlarından, işlerinden belli.
Bura dağ, ora deniz
Ovalar hepten sahipli.

Düşünseniz şöyle bir,
Eller bağlı, ayaklar özgür.
Neden yağlı değil enseniz?
Ama saçlarınız gür.

Boyunlar çöp, yüzler sarı
Kim kime, tum tuma
Göz açtırmaz fırtına, kum
Canım dünya.

DOĞA ÜSTÜNE

Durma yok düzeninde, değişme var
Gün gün ışık, mevsim mevsim çiçek,
Güçlü yasaların görkemli, yavuz
Renkler konuşur susunca sular.

Korkusuz, var olmanın köklü özlemi
Balıklarda pul pul, kuşlarda renk renk,
İnsanda, damar damar dile gelir
Güçlü yasaların yavuz, görkemli.

Dağlarda duman duman orman
Asmada salkım salkım, başakta altın altın
Yaşamanın sevinci tutmuş elleri
Gök bundan mavi, denizler bundan.

Bütünün tadı toprakta, denizde
Seven, yaratan ellerde sıcaklık.
Biteviye ilksiz ve sonrasız akış
Kaygısız çocuk yüreğince.

Yaprak yaprak sonsuz oluş
Ağarır, karlı uçurumlarda mavi sabah
Severek yaşamak, yaşamın yüce erdemi
Çocukta cıvıl cıvıl kendini unutuş.

Görkemli yasaların hakça ve güçlü
Tadına doyulur bir istesek
İnanmış yüzlerde umut dalga dalga
İnsanlarla ne güzel yeryüzü.

MAYIS YAĞMURU

Gümüş tekerlekli altın araba
Atları köpük içinde
Göklerin buluşması toprakla
Siyim siyim, ince ince
Yeryüzünde dönüp ağar.

Gümüş tekerlekli altın araba
Çocukların sevincini görmeyin
Güneş, aşkla besler yaşama gücünü
Eğri büğrü dönse de dünya
Şaşmaz yasaları doğanın.

Gümüş tekerlekli altın araba
Pırıl pırıl, el ele dallar
Hava ortak malı cümlenin
Gök her evin damında yıldızlarıyla
Dostluk boy vermede dal dal.

Gümüş tekerlekli altın araba
Toprağın özü kokan sevgili
Ayırmaz burası dağ, şurası ova
Doyurmak için varlıkları
Örnek verir eşitliğe.

Gümüş tekerlekli altın araba
Ateş her eli yakar
Olmasın beş parmak bir düzeye
Her elde beş parmak var ya
Yağmur müjde güzel günlere.

Gümüş tekerlekli altın araba
Arzular yaprak yaprak belirir
Yıkanıp arınır kötülüklerden
Bir mayıs sabahı yağmurdan sonra
Dünyamız yepyeni oluverir.

GÖZÜNÜ SEVDİĞİM

Desenler: Metin Eloğlu

VI

yurdum

YURDUM

I

Bu yurt bizim
Göz kırpmadan ölebiliriz uğrunda
Görüp anladığım günden beri
Işıklı düşlerce güzel
Köpürüp taşan nehirler
Başı dumanlı dağların
Toprak damlı evlerinle
Canım insanlar kadar severim
Özgenliktir bir adı
Ergen kızım al gelinim
Yurdum analar anası

YURDUM

II

Bu yurt bizim
Kuş balık yaprak çiçek
Köy köy türkü maya
Yüreğim gömülü kalacak
Ağrı'dan bir güneş doğar
Abolyont gölünde batar
Uludağ'dan gör Erciyas'tan gör
Adana'da pamuk eller kaynaşır
Konya'da alın teri sarı başak
Kara zeytin gözümüz pırıl pırıl
Boğazlar masmavi ipek
Bu yurdun öz sahibiyiz
Tertemiz yüreğimiz pek

CAM TOZU

Ellerim karanlık bir ormanda
Gökte ayı buldu gözlerim
Düşündüm büyük kaybı
Giden gün bizden değil
Doğan güne gülerim.

Bir dağ boynunda ellerim
Ayaklarım bir nehirde
Ben türküyüm dudaklarda

Gerçeğe açılan gözler
Uyuyamaz bir daha
Gözlere atılmış cam tozu
Adamlar!
Kurtlar görünüyor kuzu

ÇINGIRAKLI KUYU

Niye yarar buz gibi soğuk suyu
Ağaçta zincir yok sağlam değil kova
Irgatlara yolculara boş umut
Hayır kurtlara kuşlara

Kuyu deyip geçmeyelim yazın
Bozkırın serin yüreği
Başında gündüz insanlar bekleşir
Yıldızlar geceleri

Dipsiz kova çürük ipte
Su rüyası gören sürü
Serilivermiş toprağa
Yarı diri yarı ölü

Her kuyunun bir söylencesi var
Adından bellidir hikmeti
Öküz yutanı var gelin tutanı
Hâlâ ayaktadır kuyu uygarlığı

AYDIN OĞLU AYDIN

Koyun bakışlı çatal dilli
Sözde aydın oğlu aydın
Kepçe kepçe karıştırır ortalığı
Sade suya tirit düşünceleri
Kazanı yalan dolan kaynar
Gündüzü gece eder kuş beyni
İsterse öküz altına buzağı kor
Fil doğurtur karıncaya
Aydın oğlu aydın
Karga oğlu karga

ÇOCUKLAR

Oyun unutturur öğünü
Umurunuzda değil dünya
Vardan yoktan habersiz
Güzel ağlamanız gülmeniz
Beni de alın oyuna

Oyuncaksız büyüyenler
Bilir kinsiz yaşamayı
Doktorsuz köyde ölenler
Sizin dünyanız güzel
Bizimki değil çocuklar

KÖYÜN TÜRKÜSÜ

I

Savsaklanır gider işlerimiz
Usumuz başımızdan alınmış
İnsanımız derbeder mi derbeder
Çıplak dağlar bizi anlatır
Karanlıklar yuvarlandığımız döşek
Haberimiz yok aydan güneşten
Öyle bir ateşten çifte kavrulduk
Bileklerimizde göreneklerin zinciri
Çöreklenmiş acı gerçek
Bekler bilgili elleri
Bekleriz aydın günleri

KÖYÜN TÜRKÜSÜ

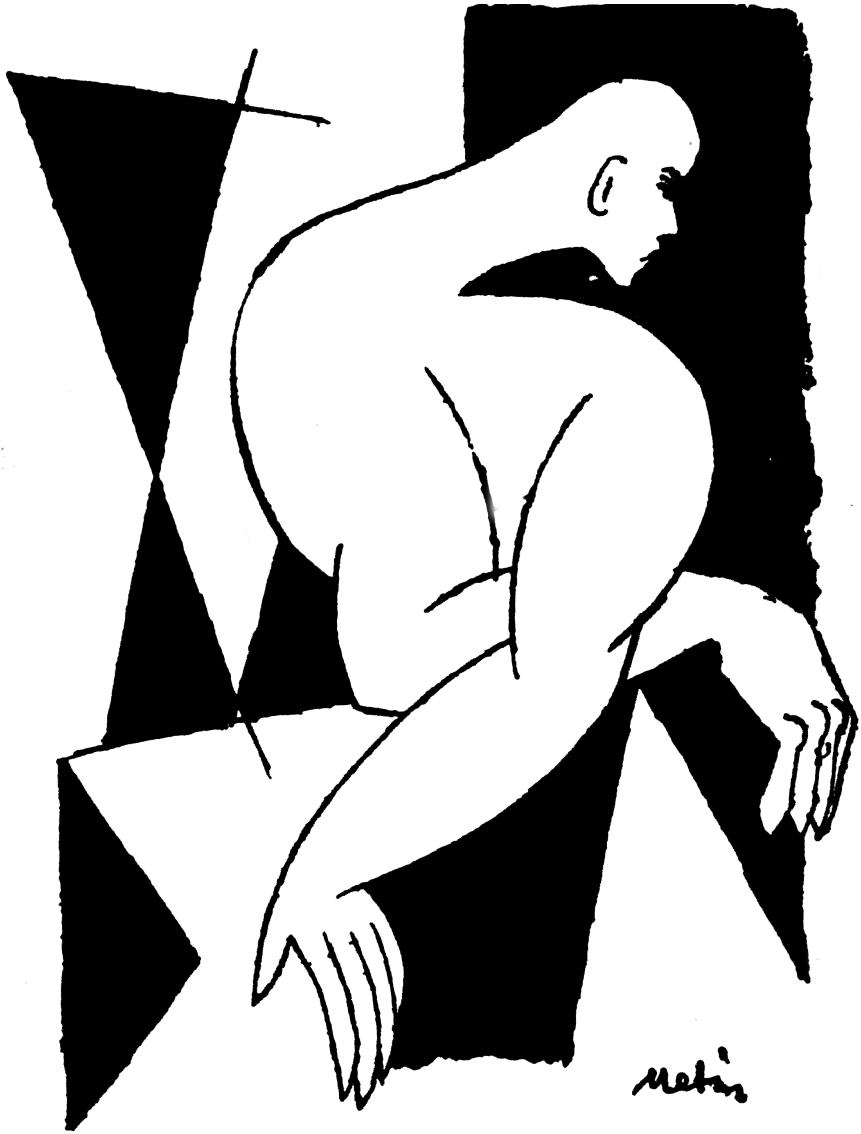
II

Köyün başı kel muhtar ayağı kağnı
Çobanı kör bekçisi çolak
Damgasını böyle vurmuş yüz yıllar
Sarı inek kara öküz uyuz oğlak

Köylerin tarihi türkülerinde
Görenekler zincire vurmuş
Lâstik çarık naylon çorap
Dilsizde var sizde yok kulak

Boşuna çalınır davul
Akşam kavil sabah savul
Kuş uçar bilgi geçmez
Ağaç yastık toprak yatak

Dâvalar görülmez büyük
Dipsiz kile boş ambar
Nutuklar parlak

ADAMLA ÇOCUK

Bir sevinç parıltısı ışık tuttu yoluma
Bir adam bir kadın sırtında oğlu
Üstleri başları geceyle güzel
Yürüyorlardı boyuna
Memet kediniz var mı var
Kedinizin ağzı burnu var
Burnunda delikler bıyıklar var
Ağzında dili var mı be
Ağzı var dayı dili yok
Kuyruğu deste deste

VII

düşsel gezi

KÖY

I

Gecelerden bir gece
Adamın uykusu kaçtı
Uyanıkken de görülebilir düş
İlkin içine döndü adam
Kalıbını bırakıp yatakta
Özüyle çıktı yola
Kapılar sessizce açıldı
Gıcırdamadı merdiven
Bahçede döndü dolaştı
Arılıkta buldu kendini
Kovanların içi çalgılı kahve
Bu düzene şaşakaldı
Badem yaprakları gülüverdi
Bir horoz öttü çınladı gece
Köyün işe çağıran saatı
Ev ev uyandırmak adamları
Yapılacak şeydi bu işte
Bir evin önünde oldu
Süzülüverdi içeri
Ev ölüm uykusunda
Bütün gözler kenetli
Bu ev öyle o köy böyle
Yalnız itler uyanık
Köyler ölü evi sanki

YAYLA

II

Bu ev senin o köy benim
Elini komadı yolların
Bir deve katarı geldi önüne
Sinek olup kondu havuda
Ver elini yaylalar dağlar
Kızlarpınarı'nda koca göknarlar
"Devem yüksek atamadım kilimi"
Sülek Yaylası'nda Göktepe'de
Gürül gürül kar suyu
Karın doyurmuyordu
Kul ettiğinden eşeğe
Develer öfkeli deveciye
Dipsizgöl'de bir daha battı güneş

Gençlik yılları çıktı önüne
Göktepe'de gördüğü Menevşe
Saçları merdiven merdiven
Göl olmak düştü aklına
Gerdanlık olmuş topçiçekler göle
Renkten renge girdiler akşamla
Kopardı birini iri kırmızı
Götürmek için sevdiğine
Kekik kokulu bir ay yıkadı dağları
Gök süt mavi kesildi
Yıldız Kuşaklı Geyik dağı
Yıkanmaya indiler göle
Oba oba çadır çadır dolaştı
Gölün söylencesi karışık
Yaylalılar pelperişan
Köroğlu'na candan selam

ŞEHİR

III

Bir yola at gibi bindi
Şehirde oldu o anda
Gezip tozdu bir zaman
Tüccar oldu teccel oldu
Para saydı şıkır şıkır
İşçi oldu pavlikede
Dayanılır gibi değil
Kumar içki derken
Otomatik tüfek oldu
Astılar karakola
Tüfek olmak kötü şeydi
Durup dururken bir gün

Çıkardılar yolculuğa
İnanamadı gözlerine
Bir kez savaşa soktular
Kurşun atmadı vurasıya
Yaralandı aldılar geri
Büyük bir şehirde buldu kendini
Savaştan dönmüş er özlemiyle
Öptü sevdiğinin dudaklarını
İşler karıştı toz duman
Kalıbı gelmiş peşinden
Tutacak bir iş aradı
Başladı ekmek kavgası
Atılan nutukları dinledi
Pulsuz dilekçeler verdi
Sırtı her kapıda okşandı
Çünkü kahramandı

VIII

mavu türküler

SELÂM

Günaydın dostlarım
Amasya'dakiler İstanbul'dakiler
Düşünen başlar yaratan eller
Asya'da Afrika'da Avrupa'da
Dünyamızı güzelleştiren kollar
Özgürlük iyilik isteyen yürekler
Dünyanın herhangi bir yerinde
Çile çeken ter döken
İnsanlar için yurt için
Kinle yumruk sıkan
Özgenlik için savaşanlar
Doğmuş doğacak güneş çocukları
Düşünüp sevdiklerim görmeden
Prevert'in Barbara'sı
Gauguin'inkiler Matisse'inkiler
Özgür çingeneler adını yazmadıklarım
Topunuza candan selâm

MAYKU

II

Batı Toroslarda Dodurga dağları
Senin görmediğin benim bildiğim
Kızlarpınar'ında bir göknar
Konuşmuşluğum var onunla
Tıka basa mavi doldurdum içime
Yuvaların sıcaklığı buram buram
Adamlara dağıtacağım masallar boyu
Dodurga dağlarında bir keklik öter
Yayla bulutum topçiçeğim
Bir seker bir seker
Gözlerimi pınara verdim
Kollarımı göknara
Her mevsim yeşil akar yeşil açar
Özlemle bakar yolculara

MAYKU

III

Kanıların değişmezdi hani
Kömür gözlüm öpülesi ellerin
Ay ışığı doldurur odama
Tutsakların özlemi tüm bende
Seni denizi kuşları düşünürüm:
Tomurur kupkuru iğde dalları
Yollar boyunca türküler gider
Karanfiller dert olur aklıma
Kayan yıldız tepeden tırnağa aşk
Tutuşur bir gelincik tarlası
Fidanım topçiçeğim gün gün
Yüreğime burgu burgu gömüldün

MAVU BOĞAZ

Kuşça Dağları'nın eteklerinde
Toprağa denize benziyor sabah
Irmak mavi köy mavidir
Siyah karakol mavi kanal
Orman yol köprü mavi
Yolcular maviymiş eskiden
Zulme karşı dağa çıkan
Erkinlik için yol kesen
Mavi eşkıyalar olmuş bir zaman
Kuş mavi ağaç mavi
Dağ mavi, aşk mavi
Dünya mavileşmiş burda
Mavi türküler aklımda

DÜĞÜM

Söylediğin türkü korkuturdu beni
Yüreğimde kaygıların zehri
Ayrılık çaldı kapımı

Ürperirim yolculuktan
Çözülüverir düğümler
Kavuşan ellerde ışık
Ölür geride kalan

İç çeker göğüsler deniz gibi
İnanmak istenmez acı gerçeğe
Yolcu gider yıkılır dünya
Tren raylar üstünde kayar
Toprak ayaklar altında

Gümüş kanatlı bulutların rüzgârına
El verip düşmeliyim yollara
Şehir suyu çekilmiş değirmen
Başlar anılar dünyası

GÜVERCİNLER

Güneşli bir şubat öğlesi
İri Selçuk çinisi gök
Kiremitlerin üstü yandı yanacak
Bir güneş sevinci kanatlarında
Öpülesi boyunları
Kavuşum çizgilerinin gücü
Düşündürür adamları
Geziye çıktı ellerim
Gözlerin karanlığın özü
Toprak rengi yüzün
Aklımdasın hep

YORUMLAYABİLİRSİNİZ

İntihar erkeğe yakışmaz
Sırroluvermelisin bir gece
Seyreyle gümbürtüyü
Yorum yorum üstüne
Güncelere geçer dillere düşersin
Bu topraklarda yeniden başlar
Olup bitenlere gülersin
Dünya böylesine dünya
Seversin yine de

GENCEK'TE DÜŞÜNDÜM

On gündür bu dağdayım
"Anamas Dağı'nda kalasın"
İlencini etmişler bana
Yanar yüreğim
İki köy yedi Gökbel davası
Düşüncelerim sen
Sevdiklerime el ettim
Dağları çağırdım yanıma
Tazı dağı Gencek
Küpe dağı Akdağ
Bey dağları köycek
Taş taşı yiyordu
Yılan akmaz ormana

YIL-BAŞI

Ne tez geliverdi 51 yılı
Mızrak gibi dikildi karşımıza
Yorgun gözler korkulu
Geceler kocaldı gitti
Gündüzler bir avuç Mayku

Boş dolmaz esik almaz
Yaşanmamış günlerin yorgunluğu dağ
Uzun yol bir karış kısa yol bir kuşak
Dilimiz varmaz hesaba

Deliye her gün bayram
Çocuklara göre biçilmiş kaftan
Yaşamanın böylesi güzel
Sevince aklını yitirmeli insan

Gerçekte ne başı ne sonu var
Ömür parmak kadar günler dilim dilim
İmreniyorum masaldaki Keloğlan'a
Dünya bu: kimi güler kimi ağlar
Sevincim nerdesin sevdiğim

IX

yitirdiğimiz yasa

ÇARŞI

Şehirlerin aynası çarşı
Eller bezek eller ipek
Ağa oturur kâtip yazar
Sen gezersin ben bozarım
Patron çalar
Siz oynarsınız
Düşünürüm ağlayamam

Çarşı çarşıdır işte
Yokmuş karıda alaveredeki tat
Dört mevsim bahar olan park
Çanta al dansa git
Çarşıda gez avanak
Orası okuldur bilene
Kazık marka bir çorap
Ne de gitti geline
Tutamazsın kendini
Sarılasın gelir beline
Toysun be toy
Su dökemezsin eline

Çağların alın teri
Vitrinde düzen tezgâhta dolap
Tuuu yazıklar olsun sana
Öğren şu kutsal zeneyeti
Apartman yapmazsan köşk yap
Çayırlat hortlamış atı
Çal yerden yere itleri
Analarını ağlat
Avrat oynat gezi yap

Elinde uzun saplı gelberi
Toprağı derin kaz Memedim
Bekleyedur kuru ayaz
İşimizin aynası çarşı
Çalınıyor İzmir Marşı

MUTLULUK PEŞİNDE

I

Karanlık Dünya masalındaki
En küçük kardeşim ben
Yaralı devin indiği kuyudan
Yeraltı hazinelerine gidiyorum
Dönersem bütün bezekler sizin
Yandıkça iniyorum indikçe yanıyorum
Bütün gemilerin halatları belimde
Karanlık dünyaların ilkinde
Bir demet karanfil gibi bağlı duran
Üç güzel kızı kavuşturdum özgürlüğe
Kara koyun koyunların şahı
Ak koyun yüreğimin yağı
Merkez katı sıvı ateş dünyanın
Tam ortasında bu katın
Bir çekirdek olmak gerek
O bütün tohumların özü
Erimeyen yanmayan
Yeryüzüne bir çıkarsak
Gereksinmeyiz güneşe
O zaman kendiliğinden dağılır
Kardeşlik iyilik güzellik
Yaban otları gibi bürür dünyamızı
Dev burada kalsın
Yaralı kartala ok atmam
Biz dönelim çileli yolculuğa

II

Bir semender hakladım önce
Onunla değiştirdim organlarımı
Ateşlerin düşlere sığmayanında
Zırhlara bürünmüş gidiyorum
Mercanların şafağında
Önce yitirdiğim gözlerimi buldum
Ellerim gerçek güneşler içinde
Kollarım kilometrelerce
Altın dağlar elmas dağlar
Hiç önemli değil gözümde
Kırmızı topazları gök yakutları
Zümrütleri yeşimleri
Güneş gözlerini aytaşlarını
Yanardağlar gibi atıyorum yeryüzüne
Çam gövdesi gibi yılanlar
Çini çini bakar gözüme
Gecesi gündüzü olmayan bir dünyada
Timsah sırtında balık boynunda
Bir karabatak gibi dala çıka
Arıyorum çekirdeği
Renk boy farkına bakılmazsa
Dünyamızın tıpkısıydı bu dünya
Yalnız tapınan bir yaratık görmedim
Yoktu savaş barış sözcükleri
İlkin öldürdüğüm semenderden utandım
Timsahların balıkların sırtı geldi aklıma
Hayvanlardan özür dilerim

III

Sözün kısası
Az gittik uzunluğuna
Uz gittik derinliğine
Mutlu çekirdeğe ulaştık
Kalbe benziyor kalbe
Balık gibi o da yüzer
Bütün âşıkların ateşi onda
Işığı seller gibi çağlar
Elini sür el olsun, gözünü sür göz
Altın gözlü balıklar zümrüt kuşlar
Elmas gözlü yılanlar yakut ağaçlar
Dile geldi sevinç içinde
Dünyamızı çevirmek için cennete
El ele verip cümle yaratık
İleteceğiz yeryüzüne

HASTANEDE

Bu gece nöbet bekliyorum
Kimsenin devretmediği
Devretmeyeceğim kimseye
Bütün hastalar benim
Ilgazlı Ali Yozgatlı Zerdal
Nallıhan'dan Memet
Ülkün'üm sırada bunlardan biri
Üçü ameliyat geçirdi iyiden iyi
Onlar bitirememişti gündüzü
Ben bitireceğim geceyi
Zeynel Dayı Haymana köylerinden
Öksürdükçe ciğerlerim sökülür
Gülhane'de bir koğuş
Bu koku beğenilecek gibi değil
Sağlam baş yastıkla bağdaşamaz

Bütün hastanelerde olmalıyım
Ben kendiliğimden durdum nöbete
Bütün hastalar benim
Beyşehirli Mustafa hastalık kumkuması
Üç çocuk babası olmak yetmiyor
Acılarla yolcu oldu bu gece
Dönüş parasını aldılar emanete
Uygar gücümüz bu mu
Kuşların hastanesi nerde
Onlar su rüyası görürken
Bütün hastaneleri bomboş
Çilesiz bir dünya düşünüyorum

İKİ ADAM

Biri pavlikeden atıldıktan kelli
Geçim derdinden başı bunlu
Ada iskelesinde denize karşı
Gözlük satardı balıklara
Öteki aşk yüzünden çekmiş kafayı
Satarım umuduyla parça parça
Galata köprüsünün civatalarını sökerdi
Yaptıklarına şaşmadı kimsecikler
Yalnız iş çıktı kargalara

TİLKİ ÇAKAL İT

Bu üçünün ne idiği belirsiz
Kulağın çınlasa Kelile-Dimne
Bulunur şehirde köyde
Kurnaz korkak dalkavuk
Ölçü tutmaz kanları
Güneşe ürerler aya ulurlar
Cami duvarına siyerler
Yalbastı itlerin düşü leş
Çakalların kokmuş çarık
Tilkilerin ölü tavuk

DÖNER KEBAP

Dünya dönüyor diyeceğimiz yok
Görmeyenler gelsin beri
Önce değirmen geldi aklıma
Sel değirmenleri yel değirmenleri

Koca kentin caddelerinde
Öğlenin tam karanlığı
Gün olur yıla döner
Elleri cebinde yutkunur adam
Saçları karıştı buluta
Gövde kaldı başı gitti
Aklında döner kebap
Burnunda mis kokusu
Vay ne döner ne döner

Adamlar işde adamlar boşta
İş var havayla güç var civayla
Çıkrıklar susar dolaplar döner
Memet askerden ağa geziden
Çoğu işten biri aşktan döner
Harmanda düğenler düğende başlar
Okulda çocuklar yoldan arkadaşlar
Vay ne döner ne döner

Ağızlarda susmuş diller
Eksen durur tekerlekler
Yollar caddeler evler
Pırıl pırıl vitrinler
Kızın entarisi yanardöner
Göçmen kuşlar bulutlar
Çevrilen filmler çevrilecek filmler
Adamın gözleri açlıktan döner
Ayşe tarladan Neclâ bardan
Fır fır döner pır pır döner
Vay ne döner ne döner

Ayran süte göl yoğurda
Tepsi ağanın evine
Kurtlar ite itler kurda
Dolap beygirleri ipe
Karın davula burun patlıcana
Yer suya gök bakıra
Geceler gündüze gündüze
Vay ne döner ne döner

GÖZÜNÜ SEVDİĞİM

Dağ etekleri ağarmak üzre
Tepeleri karanlık
Analar çocuk doğurur
Yiğit ola er ola
Ölenleri kime küsmüş
Batmaz bu gemi yağlı boya
Gömü bulur kimi
Nere konar bu kuyruksuz uçurtma
Zehrinden içirirler
Tadından yenmez dünya

ŞUNDAN BUNDAN

I

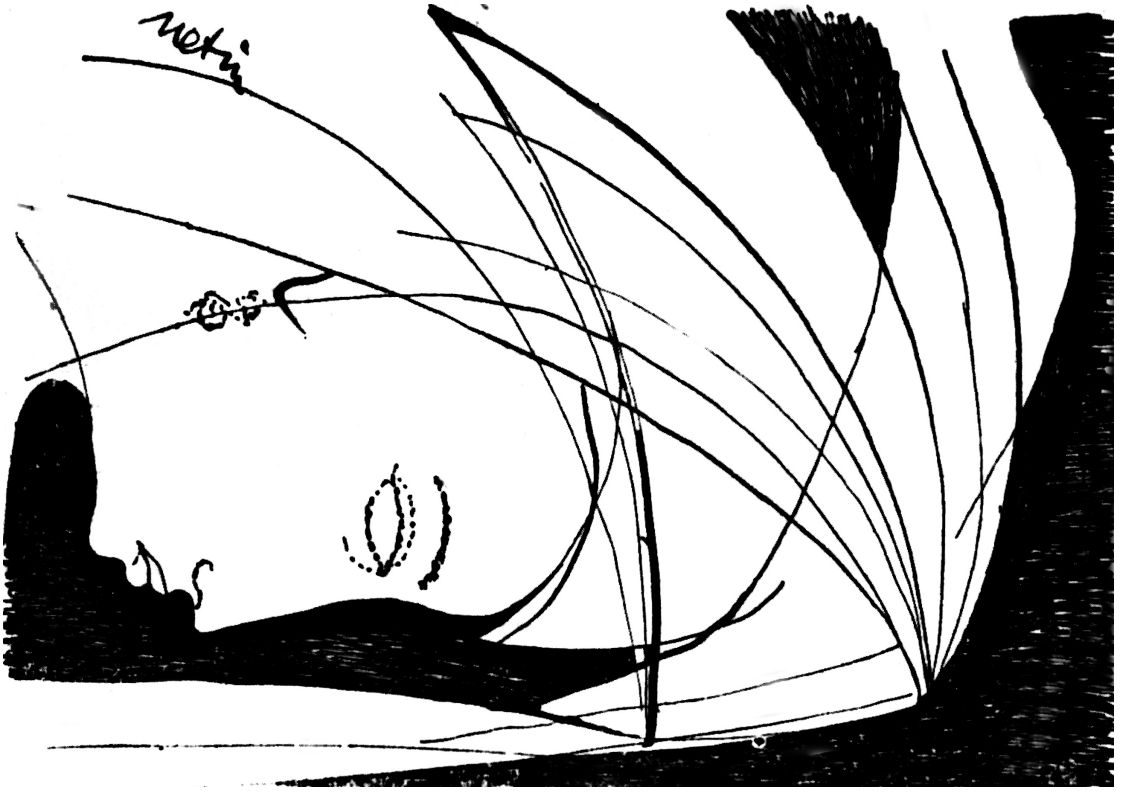
Radyolar söyler günceler yazar
Kitaplar öyle dergiler öyle
Kişioğlu asmış güneşi gökyüzüne
Yıldızları biz vurmuşuz zincire
Sözünü pek güzel ederler
Savaşla olgunlaşırmış kahramanlık
Gerekliymiş birbirimizi yemek

II

Ben dağı sırtında taşıyan adamı gördüm
O gün bu gün ölmediğime gülerim
İyiden iyi güzelden güzel
Sıcak yataklarını bırakıp nehirler
Ayaklanmış bir denize akmak için
Buyruğumuza baş eğmişler

III

Allı evlenir Deli Bekir'le
Güllü boşanır İt Oğlan'dan
Ben ağaç diktim başkası apartıman
Tümü yurt için ulus için
Yaşasın vatan

ELLERİMİZLE OLDU

Yeryüzünü gökyüzünü düşündüm
Büyüklük duvarları yıkılıverdi
Gerçek ellerimizle kavuştu ışığa
Güneş bizimle anladı varlığını
Gücümüz aklımızdan olacak
Önce hayal etmek vardı
Ellerimizle oldu olan
Ne varsa dünyamızda
Gel gelelim sür sürelim
İnsanı insan eden erdemi
Bir kez çalıvermiş uğrular
Sonra boş değerler saymışlar adımıza
Komamışlar adamları kendi haline
Bey beyefendi paşa

ÇAĞRI

I

Yürümek yol yordam öğretir
Kuşun özgürlüğü uçtukça büyür
Atın ceylanın koştukça
Yolculuğa çıktıkça sular
İğdeler yaprak çiçek açtıkça
Düşünüp yaptıkça insanlar
Ay batıp gün doğana dek
Dört mevsim on iki ay
Bilesin hep seni düşündüğümü

ÇAĞRI

II

Günlerden bir gün biliverecek
Dallar dal kökler kök olduğunu
Uygar gücümüzle mutluluk adına
Toprağa benliğini vereceğiz
Kurt kuş böcü börtü alacak payını
Denizler halkı sularıyla
Ormanlar halkı kuşlarıyla
Dört bucaktan adamlar dağlar
Ellerimizle yapılmış her ne ki varsa
Ayaklanıp ellenip atlı yaya
Buyurun insanlık sofralarına
Gürül gürül gelsin cümle yaratık
Dile gelsin kardeşlik insanlık

ÖLEMEZ DİKENİ

Bir gün ölüvermek ağır yasa
Ama böylesi değil sevdiğim
Ben kaç kez öldüm saymadım
Biri doğunca ebe uyardığında
Şehre inip Hanya'yı Konya'yı öğrenince
Evlenip çocuklarım olunca biri
Ayrılıktan olanı sorma
Altın boyunduruğa vurulunca
Açıldı gözlerimize gerçekler
Ölemez dikeni gibi kırlarda
Uyandık karanlık uykulardan
Günlük güneşlik bir dünyada

YİTİRDİĞİMİZ YASA

Bitkilerden dayanıksız olmuşuz
Ömrümüz ağaçlarınkinden kısa
Değiliz kuşlar kadar
El ele versek artar gücümüz
Olanca ateşiyle yüreğimizin
Kor haline gelivermek
İnsanı dünyayı ölesiye
Yeniden yaratıp sevmek
Yitirdiğimiz yasa
İşte toprak işte insan
Onu getirelim dile

KINDAM

KINDAM

I

İlksizin ilkinde biçimlenmeden Evren,
Karmaşa bir bütündü, Kındam uyanık uykulu
Eksiz birdi, öfkeli, sıcacık, dipdiri.
Güneşler, yıldızlar, aylar varlı yoktu,
Bir ateş bulutsu, devce devinim uzaylı.
Boyalar, mevsimler birliğin tadında,
Uçmaların özünde varlı biçim savaşı.
Milyarla ışık yılı aktı Kındam'lı kargaşan,
Özlemli bölünmeler, kümelenmeler sevinçli
Bir nice sonda aldı yerini güneş dopdolu can.
İlklerin birinde Kındam'lı dünya doğdu,
Sevi çekirdekli bulutça yuvarlana, uça
Burçlar çakıldı, her gezegen oturdu yörüngesine
Işıklı gündüzler, katran geceler çok sonra.
Bir nicesinde uzay oluşturdu özünden suyu,
Kındam'lı küme bulutlar sancılı şimşeklerle.
Yasalı sonların birinde kördüğümler çözüledurdu,
Kındam'lı dağlar, azgın sular kavuşmanın tadında,
Bitkilerin, canlıların düğünü masallar boyu.
Kındam, duyuyu, seviyi mayalandırdı, us daha sonra.
Temmuzlu Dipsizgöl'den Kındam'ı yürüdük
Kındam'la.

YOZLAŞMA

Bu karanlığı kimler ekti gözevimize,
Nite unutturdular sevmeyi, seviyi?
Yırtıcı kuşlar, yabanıl varlıklar
Bu denli acımasız olamaz birbirlerine.

Kalleşliğin, uğruluğun, zorbalığın…
Görülmemiştir yiğitlik, erdem sayıldığı.

Yapan, yaratan, uzayda kanat vuran,
En yüce, en görkemli varlık insan;
Geçmiş, gelecek bilinci, okul, tapınak,
Yurt, bayrak, bağımsızlık onunla kutsal,
İyi, güzel, tanrı evren anlamlı onunla,
Kındam'lı eskimez ilkyaz sevecenliği,
Menevşe deniz, binbir çiçekli orman…

Yaratıcı barışın kardaşlığı, özgürlüğü,
En yüce erdem olur insancıl savaşımızın.

Binlerce kargış kıyıcılara, tetik çeken ele.

YENİDÜNYALI YERLİ HALKLAR

1

Asturias'a

İlksizde yeryüzü karanlıktı, katran bulutlu,
Güneş, içleri silme ışık, boyalı kuşlar yarattı,
Yalbırdayıverdi gagalarının değdiği her yer
Evren coşkulu devingen bir canla dopdolu.
Güneş, gelir sarmaşır gece saçlı Superisi'yle
Uçar zaman konakları, doldurur süreçlerde dünyayı
Bitkiler, ağaçlar, kuşlar, tüm canlılar sevide.
Özü sevi dolu, sıcacık, buğday benizli, yıldız saçlı
"Ölümsüz Ülke" Ecesi Kındam, gözleri kestane
boyası.

2

Masmavisinde, büyüler, söylenceler boy atar,
Karanlık denizce yeşiline doyulmaz ormanlar,
Biz, Kızılderili, İroguoi'lı, Aztek'li, Peru'lu…
Işıyıverdi bilincimiz, ayakta durunca ilk,
Yürüme sevinciyle kalktı yaratıcı ellerimiz
Görkemli bütünlüğü emzirdi gür bir ilkellik.
Canlıların atası Ağaç, tükenmez binbir meyvalı,
"Ölümsüz Ülke" düşümüzün yıldızlarda dalları,
Kötülüğün bulunmadığı, kocamanın, ölümün
olmadığı.
Yıldız saçlı, özü sevi dolu, sıcacık, buğday benizli
"Ölümsüz Ülke" Ecesi Kındam, kestane boyası
gözleri.

3

Maviş güvercinler çimerdi dağ gölünde sevi kanatlı
Kuşlar, maymunlarla söylerdik evrensel türkümüzü.
Erincimiz bizceydi, mercan gözlü ırmaklar tül
duvaklı
Birlikti baş ilkemiz, düzen 'boy evleri'nde kurulurdu,
Işıtırdı 'gelin evleri'ni sevi tomurcuklarının solmazı.
Yıldız saçlı buğday benizli, sıcacık, sevi dolu özü
"Ölümsüz Ülke" Ecesi Kındam, gözleri kestane
boyası.

4

Sevecen eller geliştiriyordu özgün bir uygarlığı…
Bir gün çıkageldi, incilli, bayraklı seksen serseri:
Bozdu bu soysuzlar "Ölümsüz Ülke" düşümüzü,
Bırakıp gitti kadınlar Amazon'a tutmaz oldu büyü.
Kınalı kuşları, ak, mavi pamukta gülen sevinci,
Çalıp gittiler bezek taşlarını, bir çift canımızı.
Yazmayacağız bu kargışlı canavarların adını.
Durmadı Yenidünya'ya yoz uğrular akını:
On bir gemi, atlı, itli, dört yüz toplum safrası,
Tombez'e çıkınca kırmalıydık ayaklarını.
On bir Ekim Gecesi bastıkları yer örene döndü.
Gözü dönmüş, soysuz takımı. Batı'nın yüzkarası;
Bu toprakların doğacıl erlerini; altın, inci
Diye boğazladılar kurtulmalık vereni, vermeyeni.
Sürdürürler düne dek, bu kıyımı, bu yıkımı,
Yabanıllar sürüsü, onursuz zorbalar Avrupalı.

5

Bu ülke ongundu, koca denizlerin sarmaladığı,
Toprakları bitek, sevilen kadınlarca doğurgan.
Aztek, Maya uygarlığını yaratan halkların
Savaşı doğaylaydı, gelmeden bir sürü akşeytan.
Kargıya, oka karşı, çullandılar topla tüfekle.
Kırıp geçirdiler, yerle bir ettiler köyleri,
Köpeklere parçalattılar halkı getirmek için dize.
Kan dereleri aktı, ayırmadılar kadın, kız…
Yirmi milyon cana kıydılar hiç acımasız.

6

"Dağdan gelen bağdakini kovdu" bu kez de:
"Ölümsüzlük Ülkesini" arayan yerlileri,
Afrika'dan çalıp kopardıkları ak gözlüleri.
Erittiler, aç susuz, kırbaçlı madenlerde.
Sömürgenlerin, uğruluk, kıyım, uygarlık mayası
Sürdü geldi, bu iğrenç, asalak, yoz damar:
Devleşir, kabına sığamaz. Bürünür kuzu postuna,
Kore'de, Vietnam'da, sözde, özgürlük satar…
Uzay çağı: sülüklerden kurtulur ezilenler,
Bağımsızlık güneşleri doğar halk denizinden

ERGİN GÜNÇE

Çok geç duydum uzak gurbette:
Esenboğa yemiş canlarımızı,
Ateş düştü, yüreğimde koptu tel,
Can dayanmaz, donar kan,
Sisten başka yok mu sorumlu?
Bir türlü varmıyor demeye dilim,
Yüz binlerde seçkindi usuyla,
Yalan, al bulunmazdı işinde
Işık içindeydi çevresi "Günce"
Çam dalını okşarken sevgi dolu
"Buraların altı denizce su" diyordu.
Kördüğümleri çözerdi kıvrak zekâsı,
Ak güvercinler uçardı gözlerinden.
Bilgin, ozan yetenekli insan,
Yarım kaldı düşleri, kitapları
Yiğit, dost bir yıldız daha kaydı.

SAVAŞIM KUTSALLIĞI

Kim bozdu kutsal barışı!
Taş bıçaklı inde unutulmadı sopa;
Ot, et yerken ilksize çok yakın,
Barışı bir bozmuşlar, deme gitsin!..
Yoktu, önceleri gelin yüzü duvaklar.

Merdiveni her varlığın özbenliğince,
Bir ayak çıkınca, üç basamak yükselen;
Bütün ovalar bir dağ eteğini kucaklar,
Kuyu ağızı taşı dudaklar öpüşken,
Yıldızların çokluğu sevdiğimin gözünde.

Altın merdiven ellerde; varlı yokta,
Bulutsu gemi aygıtı azot atomlu,
Dolanır kimisi, yapyakın çocuksu uzay,
Evcil mağara, ağaç kovuğu, yaprak dirisu,
Tateri banladığı çağlara gelende…

Arı işçi, ağalar yelyepelek,
Ağzı kan köpük, beli pusatlı,
Eller nasır, kör bilisizler
Saz kasket, yapıldak yatağı;
Sülüklerin at başları ovalak.

İnce yöntem; sırtındaki kim!
Satılmış yüzsüz, hararı dopdolu.
Yönelsin karanlık gözlere, su tomurdu!
Biter kurt kuranı, yozlar dalaşı.
Mutsuzlar da kurabilir barışı…

KINDAM'LI SARIKIZ YOLU

İda dağının ermişli kolu Eybek,
Yüksekoba dolaylarında, yol boyunca:
Deliböğet, Kunduzlu, Gökböğet, Tekerlek,
Bıkmadan söyledikleri binbir söylence,
Kekliği Bulgurçay'lı, güvercini Beyoba'lı,
Ayrılık türküleri yanık kokar kavalı,
Güneşi Kartalçimen'li, ayıları Beypınar'lı.
İnsanla görkemli bu şaşırtan güzellik.
Çayderer oduncular zor yaşam savaşı,
Otlarken iki dağ keçisi, dört tavuk,
Doyuran'lı kız kınalar böğürtlenle ellerini.
Gürgeni bayrakça, göknarı duman boya,
Yıldız akışlı gözeler karacıdan ırak,
Ürpertir yüreği her böğet
Aysız gecede Gökböğet'li Emine çınarı,
Hasanı arar, kana bulanmış herbir yanı,
Tükenmeyen seviyi çiçekler Uzunşarlak,
Dağı bağ yapar seninle bu çatal yürek.
Söylence üretir Sarıkız'lı dağlar sultanı.

VİYETNAM

Bir güvercin uçurdum Ağrı'dan,
Kanlar içinde anlattılar, dönünce;
Kulağım gözüm tutuştu, sonra
Yandım, yüreğimi sardı bir alev
Milyonla tutsak, seksen bin ölü,
Soysuz zorbalar, soyguncu uşakları
Köyleri, ormanları, örene döndürdü,
Sakırgalar, tonla pirinç… yağmaladı.
Haziran ayı, yeşil bulutlar altında,
Evleri yanıp yıkılmış binlerle yaralı,
Dokuz milyon aç, döküldü yollara.
Kurudu ana sütü, ölü doğdu bebeler
Altı ayın korkunç dökümü bu
"Yeni Yaşam Bölgesi" cehennemin adı.
Kana buladılar mart güneşini Viyetnam'da,
Canavarlar, kurşunladı ilkyazı.
Neresinde olursa, bizimkileyin
Bağımsızlık, onurlu yaşam savaşı,
Halk çeliğine su verilir her yerde
Kesin konuşur halkla Hoşimin;
"Yıkılıp gider reziller sonuçta."
Savaştı kadınlar, yaşlılar, çocuklar…
Her ilkyaz badem ağacı gibi çiçeklenir
Onurlu şehitlerin kızıl toprakları.

HASAN HÜSEYİN

Korkmazgil'i yola vurduğumuzda
Cemreler düşüyordu sevi yatağına;
Kardelenler, mor çiğdemler, sarı çiğdemler
Baş kaldırıyordu zorba karanlığa.
Bir kanlı susuzluk Fırat boylu,
Vay yiğidim, vay güzelim savaşçı!
Binlerle ak güvercin indi uğurlamaya
Toplandı Maltepe'de dopdolu yürek.
Bilinçli yüzlerde parlayan ışık
Kızılırmak'a dönüştü, yükselip taşan
Acılı, bayraklı orman, aktı yollardan.

Onurlu, ozan kanatlı, ödünsüz insan,
Emekçinin dost gözü, yoksulun umudu,
Her yerde, zamanında çiçeklenen Can yumağı,
Halk yüreğinde dönüşür ölümsüzlüğe.
İğdeligelin halayı çekerce dayandı,
Pir Sultan'ca karışacak türkülere.

Bunca yozlaşmaya can mı dayanır!
Patlar yürek, beyin damarımız,
Dellenir yutak, ciğer gözemiz.
Kardeşçeyi, güneşe karşı işemek sayanlar
Suçladılar dağca büyük suçlarla:
Matematiği, fiziği sevmek, bağımsızlığı,

Savunmak özgürlüğü, barışı, kutsamak emeği,
Şeytan saçlarını yolmak soyguncuların,
Kuyruklarına basmak yılan kırkanların
Bunlar güzelim bağışlanmaz suçların.

Turnalar katarlanmış Sivas elinden,
Bir ateş bulutunda göz göz yürekler.
Yiğit mi yiğit bir ana, üç güzel fidan,
Başları dik, onulmaz bir yarayla dağlı.

Yurdumuzun gürül gürül türküsü,
Acılara, bulanıp içerde bile,
Güvenci, umudu uçururdu evlere,
Ne güzel gülerdi göz göz gülünce,
Halk bahçesinde açan soylu çiçek
OCAK'ların ateşi yalbırdar, sönmez.
Değerli, coşkun ozan, güneş soluklu,
Işıklı Dedem Sultan'a yolculuğu.

Karşıyaka toprağı dönüşecek Temmuz'a.

KINDAM

II

Güney Toruslarda morumsu tepeler,
Tomurur Can, düğünlü sevide yıldızlar.
Bir dağ keçisi aya bakar Buztutmaz'da
Düşünür barışı, güzeli, seviyi
Örtündü Göl'ü Kındam güvenli uykuda.
Göknarın tepesinde mavileşir umut
Aradığın pınar kaşında ak kekikli eller
Yıkanır Çarşamba'nın kaynağında,
Su kaşında düşünür yontu'lanı,
Sabahı uyandırdı tablomsu bir tavanda;
Kındam çoğalmada, yıldız harmanı…

SAYILARLA

Bu çağ uzay çağı, yakınsar ırağı,
Çocuksu düşleri fındık benzeri,
Vurdu gök ekini sınat, dolu!
Çalar, çırpar satılmışlar boyuna
Bu, kaçıncı geliş açmaza, oyuna!
Sayılar söyler güneş yolu, çıkmazı:
Birdir bir, birdir bir,
Yüceltir sevi; özgürlüğü, barışı.
İkidir iki, ikidir iki,
Ne yalanlar doğurdu kuyruksuz tilki.
Üçtür üç, üçtür üç,
Yoz itlerle baş etmek güç!
Dörttür dört, dörttür dört,
Satılmış, sütsüz inek kaba g..

Beştir beş, beştir beş,
Katran gecelerden doğar güneş.
Altıdır altı, altıdır altı,
Kutsal savaşımla gelir yaşamın tadı.
Yedidir yedi, yedidir yedi,
Göz külleyen hayın, kara kedi.
Sekizdir sekiz, sekizdir sekiz,
Akıtılmış kulaklara sakız.
Kimi dul ister, kimi kız!
Dokuzdur dokuz, dokuzdur dokuz,
Uğrulara günlük güneşlik, halka kuz.
Ondur on, ondur on,
Sakırgaların gözü oramızdaki don!
Güçlü yasa: kötülükler biter,
Sayılar kanatlı, sayılar güzel.

GÖKOVA

Düşce Gökova'nın güzelliği,
Us durur, anlatılamaz görkemi
Güneşler yalbırdar menevşe kıpırtılar.
Ufakçatı'da Maldere'de, Ören'de
Artemisya'lar serpmiş balıklara
Binlerle çakır gözlü yıldızı.

Fesleğen Yaylası'nda kalan ay,
Deli eder balıkları, balıkçıları.
Üçüncü horozlar sabahı kana bular;
Kolyozlar herkler bin boyalı tarlayı.
Kıranlar'dan yuvarlanan esinti yumağı,
Altın tülü toplar çamların gözlerinden.

Uyanır Karya'lı bir düşten kanatlı deniz,
Menevşelenir can dolu bu ışık tarla,
Çökertme'li Çakırayşe, Karacabük'lü Gülayşe,
Yarışırlar güzellikte, iyilikte, sevide
Uyanır kındamlı bir Gökova sabahı
Yankılanır Balıkçı'nın masmavi merhabası

ÇOCUKLAR

Çocuklar; arakesti oynarlar çayırlıkta,
Cıvıldaşırlar, on, yüz, milyonla dünyalı
Çocuklar Türkiyeli, Koreli, Viyetnamlı…
Güneşi bölüşürler, kırlangıçlar benzeri, elmaca
Ayçiçeğince doldurup ceplerine yıldızları,
Mor bulutları göl yaparlar, ırmak ederler.
Çocuklar; su kıyısında dursa; köprüler
Kendiliğinden kuruluverir geçeden geçeye;
Samanyoluna çıkmak düşse uslarına:
Altın basamaklı merdivenler sarkar önlerine;
Aya konuk giderler, uçarlar korkusuz,
Demirkazık'tan çözerler Büyükayı'yı Küçükayı'yı.
Çocuklar; geleceğin yozlaşmayan çekirdeği,
Barış, özgürlük türkü dudaklarında,
Çocuklar, Viyetnamlı, dünyalı, Türkiyeli…

METİN KARDEŞİM

Bir Yapayalnız

1/

Buyruğu mu dökülüşün dönülmeze
Bilisiz sağaltıcıya yuh olsun!
Tırmandı inişi güzlemez toprak
Şavkır el gözü, kurumaz ağacı.
Nevzat, Orhan, Ümit sürümüş ayak:
Fenmen, Kadir, Su, Turgut, Altınel
Bilece dellendirin kara doymazı.

2/

Kundakladı sorumsuz organlar.
Sarmalandığı deniz yalnızlığı,
Bile bile yüzdü yaşantısında.
Atmazdı kavruk benzi ölümden,
Ödünü koparırdı ses donması.
Yalnızlardı anlamsız kalabalığı,
Bir candanlık özlerdi bitişiğinde.
Zehirli, zıkımlı yürek boğlağı…

3/

Satmadı özgürlüğü tok parasız
Patlardı haksıza, öfke yoldaşı
Kalamaz dargın, koşardı barışığa
Kuşlayamaz usunda küsü gayrı.
Eloğlu'ca vergisi, tozuturdu dağı,
Urunu gelinledi şiir telli duvağı.

4/

Dostluğu çıkarsız, insancıl sevecen
Boyalarda, şiirde seçkin güzellemeci;
Uçlara vurdu en kuytusunda yüreğin
Sevi açlığını uyutur sandı içki
Kapıkulu değil, sayrılık tutsağı
Gece uyumazı, uçup giden yıldız…
Közleşir yürek, güneş karanlığı…

5/

Bekletilmek anlamsız susku
Çoğalamaz yıllanmış anılar.
Mektupla söyleşi küllemez yara,
İlkyazlar öykülendikçe yaşamı.
İstemez tören, gitmez sinistana.
Ozanlar ölmez, Eloğlu ağlamaz.
Yıldız bakışığı dirim ölüm dolu.

6/

Çıldırar eli, yüreği kanatlı
Görmezlenir kanı kümükler.
Baltalı ortam, zorba korkuluk
Çile biter, çiçeğe durur umut;
Bu ateş küllenmez YANAR kalır.
Kurumaz yaratkan mavi soylu.

7/

Erenler türkülenir yıllarla,
Açar gelincik yataklarında.
Yoklamak gelmedi kimsenin usuna!
Canlara kıyanla Efendisini.
Doydum insan zehrine gitmeliydim
Dünyamızı güzelleyenden önce.

8/

Tükür Can, budak göz surata.
Yozlaşma, zorbalık ormanlaştı.
Şaşmadı: doğrudan, güzellikten,
Kardeşçeyi yazdı, çizdi insanı.
Uzaylı tanrı tanımaz yürek,
Selam söyle Azra'ya, Sabahattin'e
Balıkçı'nın sevinç çırpar kanadı.

9/

Yakılma sözümüz, komaz ki… yobaz.
Camililer sıvıştı üçer, beşer!
Gömütlükte: Nur, Güzin, Bilge, Şiir,
Uğurlu'gil, Ilgaz, iki kazıcı,
Söz dinlemez Üsküdar'lı yağmur
Kıs kıs güldü, telkinciye.

Üsküdar yalnızladı,
İstanbul kuş!

KINDAM'IN ÖFKESİ

1/

Tutup sensizliği kanatlanırım sana:
Çıldırar özlem, yalbırdar karanlığım;
Tırmanır çıldırtan seviden, kayaya orfoz
Neye baksam benleşir, gözevimde sen;
Kararır ha bire usumun ortası;
Kestane boya gözün Temmuz'u gezdiren.

2/

Gömmece'de donduydu avuçlarım
Közleşti sevi öpüverdiğin yerde;
Bahçede tamulaştı, tellikavağın altı;
Bengisu emzirdin süte yukardan
Umut güzleyin, savruldu kaysı yaprağınca;
Aktı çimene, öfkenin döktüğü mercan.

3/

Göz buğulanır, sugözü türkülenir;
Atlandı ardıç yontu, Temmuz'lu yollar
Ağuladı kekiği, boncukçalba tozu;
Sulanmaz örselenen çiçek, kırık
İnince sandım, tan atacak çevreme.
Donakaldım, "benciliğim"den utandım!

4/

Saçıver bahçene, maviş seğereğim ben;
Tohuma üşüşür çınçınlı serçeler:
Iradı, çil keklikçe attığın hortumla,
Şaştım ya, gitmedim görünen yoldan
Ağulu söz vurma, dağın, kuzuna:
Parmak kökünde dudağının yangını!

5/

Kut, kitapta kalmış, mercan boyalı su:
Salıksız budadım, kana bulandı elim
Yılanca çöreklenir, kopuşmak korkusu:
Tenimi, diri tutan Can güneşi:
Düşsü Temmuz, kındamladı Kındam'ı:
Sevi kıvılcımlanır soludukça bu Can.

6/

İmgeyle: Toruslarda gezgindik el ele;
Atın gemalmazı Dipsizgöl'e dönüştü
Yeşil zehir: "Anahtarım" kara sarı yüzün;
Böylesi urunda kerpiçleşir yalnızlığım:
Yoklu varlığında ışır, usumun en büngülü:
Akdağın aynasında çimedursun yıldızlar

7/

İçkilendi kınalı kiraz, ölüm beğen!
Gücümün soylu, eli güneşli yorulmazım,
Boşuna: Dostlukta, geçilmezim sevide:
Başım emeğin yoluna, âlem bilesi
Acımazım çocuksu çobana kıyma;
Sömürüye, yozlaşmaya, kargışım tümenle.

TEKERLEME

TEKERLEME

İlksiz mavi urunda, mavi vaktın birinde,
Bin erkek, bin dişi deveyi süsledik.
İlksizin ilkinde, dört zamanı,
Çanlı, iki bin deveye yükledik.
Kovaca iri, fıçılar benzeri çanlar,
Bazıları iki, bazıları üç dilli,
Usuldan, yavaştan başladı konuşmaya:
Bu kervanın başında iki çocuk vardı
Biri kız, biri oğlan; biri güneş, biri ay.
Vay anam vay… Kışta, yazda,
Dağda, denizde, az gittiler düzde…
Çan seslerinden ormanlar uyanıp sallandı,
Gökler, yerler, tüm canlılar uyandı.
Dirlik, düzenlik türküleri ırlandı.
Gel zaman, git zaman, demedik aman,
İlle de Beyler yaman mı yaman…
Bir de baktık, yüz yıllar selce gitmiş
Mor denizler çıkardılar önümüze!
Analar üzüle üzüle, yiğitler süzüle süzüle
Üç çiçek, üç fidan, üç Can binlerce…
Soysuz sömürgenlerde bayram, düğün;
İşkenceler, savaşlar biter bir gün.

Masallar gerçek, gerçekler masal!
Bir varmış, birler, binler varmış,
Dünyamız gide gide daralmış.
Çocuklar çoğaldıkça kötüler azalır.
Çocuklar, tuzaklar var yolumuzda;
Er geç ulaşacağız mutlu sona.
Yolları katlayın kuşak kuşak,
Zamanı sarmalayın yıl yıl… Bu konak,
Hem uzak dünlerde hem yapyakın günlerde.
Zorbalar yıkıldıkça güçlendik, güzelleştik;
On ikili yılanları çıkardılar önümüze,
Yapyakın günümüze…
Toplanıp birlik olalım, bırakmayın ellerinizi.
"Bak hele" çocuklardaki güzelliğe!
Atlayalım denize… Köpek balıklarını,
Denizatlarını, yunus balıklarını…
Yakalayıp elcilleştirelim,
Tezcene saralım yükümüzü.
Sevgi balı koyalım yüreklere,
Dillerde türkü olsun, ışık dolsun içleri.
Sakın, yoz itler girmesin aranıza,
Sonra tuz, biber ekerler yaranıza!

Kısacık, kesecik gün gün yıllarda, tezce
Büyüyün, hayınların üstüne yürüyün.
Elinizi çabuk tutun çocuklar,
Mavi bulutları kanat yapın ayaklarınıza.
Uyanın, bilin: yılların denizinde,
Kokuşmuş, çürümüş günümüzde,
Nice çatal yürekli yiğitler var!
Kimi Maçinde, kimi Anadolu'da, Çin'de.
Bezirgânlar gözdağı veriyor bize!
"Sayılmayız parmakla, tükenmeyiz kırmakla."
Eveleme, develeme, toplanıp toparlanın hele.
Ebeleme, debeleme, develeme…
Böğeleğin tuttuğu kele.
Bu kansızların kimi yola durdu, kimi bele.
Burada konaklayalım çocuklar,
İndirelim yükümüzü;
Deniz yaratıklarını kavuşturalım özgürlüğe.
İlkin ilkinde, tezlerin tezinde, kışta, yazda,
Hiç unutmayalım sömürgen domuzu;
Bilelim, ağızlarını usturayla silelim.
Yalan dolan denizleri kurusun,
Kökleri, kökenleri, bir daha filizlenmesin,
Tenleri, kemikleri kendi zehirlerinde erisin.
Sözü uzatmayalım, armudu taşladık,
Türküye başlayalım.

İÇİNDEKİLER

Üç Kanatlı Masal Kuşu 7
Sarıkız Yolunda 11

SAVRULMAYI BEKLEYEN HARMAN

I Adamlar 15
Adamlar 17
Gölgeler 18
Gölgeler 19
Harp Çocuğu 20
Kavak Ağacı 21
Çoban İle Kızı 22
Ayaklar 23
Yörük Kızı 25
Çakıl Taşları 26

II Saat On Bir 27
Saat On Bir 29
Mayku 30
Ayrılık 31
Salkım Söğüt 33
Kara Yazı 34

III Yollar 35
Yollar 37
Cadde 38
Sel Değirmeni 39
Yol 40
Yol 41
Günler 42

IV Uyanış 43
Tutsağın Türküsü 45
Masal Dünyası 46
İğde Ağacı 47
Uyanış 48

V Dünya Hali 49
Dünya Hali 51
Savrulmayı Bekleyen Harman 54
Ortaklar 55
Canım Dünya 56
Doğa Üstüne 57
Mayıs Yağmuru 59

GÖZÜNÜ SEVDİĞİM

VI Yurdum 63
Yurdum 65
Yurdum 66
Cam Tozu 67
Çıngıraklı Kuyu 68
Aydın Oğlu Aydın 69
Çocuklar 70
Köyün Türküsü 71
Köyün Türküsü 72
Adamla Çocuk 74

VII Düşsel Gezi 75
Köy 77
Yayla 78
Şehir 80

VIII Mavu Türküler 83
Selâm 85
Mayku 86
Mayku 87
Mavu Boğaz 88
Düğüm 89
Güvercinler 90
Yorumlayabilirsiniz 92
Gencek'te Düşündüm 93
Yıl-Başı 94

IX Yitirdiğimiz Yasa 95
Çarşı 97
Mutluluk Peşinde 99
Hastanede 102
İki Adam 104
Tilki Çakal İt 105
Döner Kebap 106
Gözünü Sevdiğim 108
Şundan Bundan 109
Ellerimizle Oldu 111
Çağrı 112
Çağrı 113
Ölemez Dikeni 114
Yitirdiğimiz Yasa 115

KINDAM

Kındam 119
Yozlaşma 120
Yenidünyalı Yerli Halklar 121
Ergin Günçe 125
Savaşım Kutsallığı 126
Kındam'lı Sarıkız Yolu 128
Viyetnam 129
Hasan Hüseyin 130
Kındam 132
Sayılarla 133
Gökova 135
Çocuklar 136
Metin Kardeşim 137
Kındam'ın Öfkesi 142

TEKERLEME

Tekerleme 147